

Norsk Botanisk Forening

Toårsmelding 2016-2017 for Norsk Botanisk Forening

Organisasjon

Norsk Botanisk Forening sitt forrige landsmøte ble holdt i Buskerud Folkehøgskole den 27-29 mai 2016.

Styret

Hovedstyret har i perioden 2016-2017 bestått av Kristin Bjartnes (styreleder), Kristina Bjureke, Asbjørn Erdal, Kristin Vigander (sekretær), Roger Halvorsen og Odd Winge.

Inger Gjærevoll og Camilla Lorange Lindberg er varamedlemmer.

Styremøter

Det ble holdt seks hovedstyremøter i 2016 og fem hovedstyremøter i 2017. Til sammen er ca. 100 saker blitt diskutert og behandlet. Mange av sakene er gjennomgående over flere møter/flere år.

Økonomi

Økonomien er stabil. Driftsstøtten fra Miljødirektoratet øker noe hvert år, men er ikke nok til å dekke faste utgifter. Det har derfor vært et fokus på å få inn prosjektmidler.

Grunnorganisasjoner

Norsk Botanisk Forening har per 2017 13 grunnorganisasjoner:

Nordnorsk Botanisk Forening, Trøndelagsavdelingen, Vestlandsavdelingen, Sunnhordland Botaniske Forening, Rogalandsavdelingen, Agder Botaniske Forening, Telemark Botaniske Forening, Larvik Botaniske Forening, Buskerud Botaniske Forening, Innlandet Botaniske Forening, Østlandsavdelingen, Østfold Botaniske Forening og Moseklubben.

Ansatte 2016-2017

- Jan Wesenberg er redaktør for Blyttia i 40 % stilling.
- May Berthelsen har vært koordinator for Villblomstenes dag i 10 % stilling i 2016 og 20% stilling i 2017. I 2017 hadde hun ansvaret for å organisere turlederkurs i tillegg til Villblomstenes dag. May har sagt opp sin stilling fra 01.03.2018.
- Rebekka Ween ble ansatt 01.08.2017 i 20 % stilling, som prosjektleder for Ung Botaniker prosjektet, og lønnes av dette prosjektet.
- Honorata Kaja Gajda har vært daglig leder i 50 % og har i tillegg hatt i 50% stilling som prosjektansvarlig for floravokterprosjektet og prosjekt med fremmede arter. Daglig leder har vært helt/delvis sykemeldt i denne to-års perioden etter en ulykke i august 2016. Følgende personer har steppet inn og fungert som vikar for daglig leder i denne toårsperioden: Jan Wesenberg, Torborg Galteland, Camilla Lorange Lindberg og Inger Kristine Volden.
- Camilla Lorange Lindberg ble ansatt i 50 % stilling som vikar og prosjektleder for Ung Botaniker prosjektet i perioden 1.1.2017- 1.09.2017.

- Inger Kristine Volden ble ansatt som vikar i 50 % stilling i 01.11.2017, og fungerer fortsatt som vikar ved utgangen av 2017. På grunn av studier har hun hatt permisjon fra jobb store deler av våren 2018.
- Bjørn Håkon Smevold, prosjektansatt for skjøtelsesprosjekter, ansatt i 60% stilling i perioden 1.06.2016-31.12.2017. Bjørn ble ansatt for å lede eksternfinansierte prosjekter i Østlandsområdet.

Kjernevirksomhet – Kartlegging, floravokteri og skjøtsel

Kartlegging

For å styrke kartleggingsarbeidet i foreningen har det blitt satt i gang flere kartleggingskurs, artskurs og kurs i artsobservasjoner i løpet av 2016 og 2017. Disse har blitt finansiert gjennom floravokterprosjektet og kartleggingsdugnaden for fremmede arter i tillegg til kartleggingsmidler som utbetales gjennom Sabima. NBF har vært med som samarbeidspartner i Artsobservasjoner siden starten i 2008 og står som «eier» av observasjonene av karplanter, moser, lav og alger. I perioden 2016-17 har det blitt gjort 434 630 registreringer i disse artsgruppene, en økning på hele 85 % fra perioden 2014-2015. I tabellen nedenfor vises tallene fordelt på artsgrupper og år, samt rødlistearter og hva som er ferdig godkjent (validert).

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Karplanter totalt	95777	85977	107 235	122 638	164000	206755
Karplanter totalt godkjente	1415	1681	2232	1864	2495	2690
Karplanter, rødlistete	3329	2412	3777	3517	5692	5938
Karplanter, rødlistete, godkjente	1354	1657	1909	1451	2163	1874
Karplanter, svartelistete	7871	12418	18640	19761	10495	23198
Karplanter, svartelistete, godkjente	205	157	254	252	215	743
Moser totalt	5379	5013	7873	10158	14719	16279
Moser totalt godkjente	48	198	153	267	355	110
Moser, rødlistete	72	117	231	279	349	268
Moser, rødlistete, godkjente	4	20	113	219	208	71
Alger totalt	358	217	406	678	1252	1249
Alger totalt godkjente	0	0	17	26	0	0
Alger, rødlistete	2	1	10	5	22	5
Alger, rødlistete, godkjente	0	0	0	0	0	0
Lav totalt	4960	4569	7361	8662	15072	15844
Lav totalt godkjente	650	828	142	698	1281	23
Lav, rødlistete	680	846	1589	1875	2868	3392
Lav, rødlistete, godkjente	571	694	142	696	1279	22

NBF har ansvaret for validering av gruppene karplanter, moser alger og lav. Totalt 6954 rapporter fra perioden er ferdig godkjent, hovedsakelig rødlistearter. NBF har foreløpig oppnevnt ti validatorer som skal godkjenne funn. Overgangen til det nye systemet i 2015 førte til noe forsinkelser i valideringsarbeidet og et etterslep som er dratt med inn i denne perioden.

Floristisk kartlegging

Det har i perioden blitt arrangert florakartleggingssamlinger i Rakkestad i Østfold (2016) og i Askim i Østfold (2017). Det har også vært ekskursjoner samlinger i Hemsedal i Buskerud (2016) samt at Trøndelags-avdelingen har hatt systematiske registreringer i Selbu (2016), Verdal (2017) og i Finnmark ved Buskerud Botaniske Forening i 2017. Dette har vært i regi av grunnorganisasjonene i Østfold, Buskerud og Trøndelag. «Prosjekt Saltens Flora» som er en del av Salten Naturlag som i sin tur ikke er medlem av NBF, har hatt kartleggingssamling i Sagfjorden i Sørfold (2016). Telemark Botaniske Forening har gjennomført spesielle kartleggingsturer gjennom hele året, 23 turer i 2016 og 20 turer i 2017. Kommunene Bamble, Bø, Drangedal, Porsgrunn, Sauherad, Siljan og Skien har blitt kartlagt.

Tildeling av kartleggingsmidler fra Sabima til NBF og NBF-medlemmer

År	2014	2015	2016	2017
Tildeling	171 500	150 800	184 431	207 536

Det har i perioden blitt delt ut henholdsvis 184.431,- kr. i 2016 og 262.016,- kr i 2017 til kartlegging av det botaniske mangfoldet. Av søknader som har blitt støttet kan vi nevne: Florakartlegginger som nevnt ovenfor, 'Moseklubbens' samlinger i Bø (Te), Engerdal, Fræna og Storfjord, lokale mosesamlinger i Bømlo, Karmøy, Luster, Lærdal og Suldal og Botanikkdagene i Sunnhordland (2017). I 2016 var gjennomføringen svak på enkelte sentrale NBF-prosjekter noe som gjorde at tildelingen ble ca. 75.000 kr. lavere enn tilsagnet på 260.000,- kr.

Floravokteri og overvåking av truede arter

Floravokterprosjektet er Norsk Botanisk Forening sitt prosjekt for overvåking av truede planter. Prosjektet baserer seg på at frivillige drar ut og overvåker bestanden av kjente lokaliteter av truede arter. Funnene legges inn i artsobservasjoner, og gjøres på den måten tilgjengelig for rødlistearbeidet. I løpet av 2016 og 2017 opplevde vi stadig økende aktivitet rundt prosjektet i form av samlinger og kartleggingsturer. Honorata Kaja Gajda fungerte som floravokterkoordinator i 30 % stilling, i tett samarbeid med SABIMA sin kartleggingskoordinator Even Woldstad Hanssen.

Det ble arrangert nasjonal floravoktersamling i både 2016 og 2017, med fellestur til Småland i Sverige i 2016 og helgesamling i Kragerø med ekskursjon til Jomfruland i 2017 i samarbeid med Telemark Botaniske Forening . Begge samlingene har vært viktige for erfaringsutveksling og styrking av prosjektet på Landsbasis. I tillegg til de nasjonale samlingen ble det organisert til sammen 18 kurs og inspirasjonskvelder flere steder i landet i både 2016 og 2017, for å lære opp nye og gamle floravoktere. Det er per i dag flere aktive floravokterlag, herunder Agder, Larvik, Østfold, Telemark, Buskerud og Oslo og Akershus og vi har fått satt i gang aktivitet i Rogaland ved Rogaland Botaniske Forening i tillegg til nytt floravokterlag i Nordreisa, med mange nye floravoktere og floravokterlokaliteter i Nord. I 2017 satt i tillegg Moseklubben i gang arbeidet med floravokteri av moser. Fram til i 2017 har prosjektet kun fokusert på overvåking av karplanter, men siden Norge er «Mosenes land» med et stort mangfold av moser og flere endemiske arter, er det flott at Moseklubben har satt i gang floravokteri for å overvåke og ta vare på våre ville mosearter. I tillegg ble en klasse ved Hvam videregående skole og studentforeningen Biologisk fagutvalg ved UiO engasjert i prosjektet og «adopterte» flere truede arter ved Nordre Øyeren naturreservat og på øyene i Oslofjorden. Dette har skapt aktivitet blant studentene og interesse for truede plantearter i naturen.

Det var til sammen 150 floravoktere i denne toårsperioden, og vi rekrutterte 20 nye floravoktere. Ved slutten av 2017 ble mellom 250- 300 lokaliteter overvåket av floravoktere.

Samarbeid med Artsdatabanken

I 2017 jobbet vi i et tett samarbeid med Artsdatabanken om å utvikle funksjoner for overvåking av arter i artseobservasjoner. Målet har vært å få en historisk oversikt over bestandsutviklingen av våre truede arter. Det ble i den sammenheng arrangert workshop der utviklere fra Artsdatabanken og floravokterkoordinatorer var med, i tillegg til flere møter i løpet av året. Overvåkingsløsningen er fortsatt under utvikling, men planlegges ferdigstilt av Artsdatabanken til feltsesongen 2018. Norsk Botanisk Forening planlegger å utarbeide en floravokterveileder når de nye funksjonene i artsobservasjoner er på plass.

Fremmede arter

Fremmede arter anses globalt som en av de største truslene mot biologisk mangfold. Norsk Botanisk Forening har derfor tatt en aktiv rolle i kartlegging av spredning av fremmede plantearter og bekjempelsen av fremmede arter i denne toårsperioden. I 2016 ble det for første gang arrangert nasjonal pøbelgrandugnad, i tillegg til at vi repeterte suksessen med en nasjonal kartleggingsdugnad med kartleggingsturer flere steder i landet. Det ble lagt ut informasjon på våre nettsider og facebooksider om utfordringer med svartelista arter.

Nasjonal pøbelgrandugnad

I 2016 satt vi i gang nasjonal pøbelgrandugnad i samarbeid med Sabima, Naturvernforbundet og WWF med tilskudd fra Miljødirektoratet. Målet med den nasjonale dugnaden er å redde truede arter fra utryddelse og stanse spredning av pøbelgran i de mest sårbare naturområdene. Den nasjonale dugnaden mot fremmede bartrær har vært svært vellykket, med totalt 6 dugnader i 2016 og 8 dugnader i 2017. Der våre grunnorganisasjoner har stått for gjennomføringen av de lokale dugnadene. Prosjektet har skapt mange medieoppslag både lokalt og nasjonalt. Bare i 2017 fikk vi fjernet over 50 000 fremmede bartrær fra sårbare naturområder. Som et grunnlag for dugnaden, ble det utarbeidet et dugnadshefte. Heftet gir en kortfattet introduksjon til hva som menes med "pøbelgran", hva man kan gjøre med utfordringene slik gran representerer, og hvordan man kan skille de vanligste artsgruppene/artene. Heftet finnes på nett her:

<http://awsassets.wwf.no/downloads/pobelgranfolder.pdf>

Det ble også gjennomført en undersøkelse av spredning av fremmede bartrær i verneområder i Norge. Resultatet av denne viser at det finnes minst 162 verneområder med dokumenterte registreringer av fremmede treslag. Gran, sitkagran og platanlønn er de tre artene som forekommer i de fleste verneområder, og det er i varierende grad satt i gang eller planlagt tiltak for å fjerne dette.

Oversikt over pøbelgrandugnader i 2016 -2017:

2016:

- 1. – 3. april: Sitkagrandugnad på Stokkøya, Åfjord kommune, Sør- Trøndelag. 29 deltakere.
- 24. september: Edelgrandugnad på Løkeneshalvøya, Asker kommune, Akershus. 13 deltakere.
- 25. september: Sitkagran og lutzgrandugnad i Sandnes i Vesterålen, Hadsel kommune, Nordland. 12 deltakere.
- 25. september: Edelgrandugnad på Jeløya landskapsvernområde, Moss kommune, Østfold. 20 deltakere. 3 deltakere.
- 25. september: Sitkagrandugnad på Støhaugen i Kristiansund kommune, Møre og Romsdal.
- 22. – 23. oktober: Pøbelplantedugnad på Buholmstranden i Østre Randøya, Vest- Agder. 12 deltakere.
- Pilotprosjekt Nedre Eiker, Buskerud, maskinell fjerning, sprøyting og dugnader

2017:

- 17. – 19. mars: Sitkagrandugnad på Stokkøya, Sør-Trøndelag, 20 deltagere
- 23. september: Edelgran Jeløya, Moss, 9 deltagere
- 24. september: Edelgran, Løkeneshalvøya, Asker, 15 deltagere
- 23. september: Edelgran, Eidsfoss i Vestfold, 7 deltakere
- 30. september og 4. oktober: Sitkagran og platanlønn i Agder, 4 deltagere
- 23. og 24. september: Sitkagran, Vestresand, Lofoten, 12 deltagere
- Pilotprosjekt Nedre Eiker, Buskerud, maskinell fjerning, sprøyting og dugnader
- 23. og 24. september: Amerikansk hemlock, Ånuglo, Tysnes, 30 deltagere

Nasjonal kartleggingsdugnad av fremmede arter

For å øke kunnskapsgrunnlaget om spredning av fremmede planter i Norge, har NBF gjennomført kartleggingsdugnad av fremmede arter i 2016 og 2017. Det ble arrangert kartleggingsturer, temakvelder, dugnader og kurs med fokus på fremmede arter i hele landet. Vi ser at videreføringen av denne dugnaden over flere år har ført til at grunnorganisasjonene i Norsk Botanisk Forening har fått økt fokus og interesse for tematikken. Hovedfokuset på kartleggingsprosjektene i 2016 og 2017 var på å bedre kunnskapsgrunnlaget om spredning av fremmede arter som vi foreløpig har for lite kunnskap om i Norge. For å sikre kvaliteten på observasjonene har det blitt tatt belegg og DNA-prøver av f.eks. lutzgran. Alle belegg er levert til herbariet på Naturhistorisk Museum ved Universitetet i Oslo. Vi satte også i gang svartelistekonkurranse for å få flest mulig til å legge inn funn av fremmede arter i Artsobservasjoner, og vi videreførte det vellykkede pilotprosjektet fra 2015 i Nedre Eiker kommune.

Sammenlignet med de siste årene har det vært en tydelig økning av antall rapporter av utenlandske bartrær som er lagt inn i Artsobservasjoner. Dette viser at kartleggingsdugnaden har hatt en effekt på å få flere til å registrere funn av fremmede plantearter. På denne måten har organisasjonene bidratt til å gjøre store mengder med naturmangfolddata tilgjengelig både for forvaltningen og forskningen.

Resultater fra kartleggingsdugnaden

Det har blitt lagt inn store mengder med funn av fremmede karplanter og fremmede bartrær i artsobservasjoner i løpet av de siste to årene:

Artsgruppe	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Fremmede karplanter	11 286	9 398	13 441	20 075	22 204	14 151	21 379*
Bartrær	157	185	316	897	1 027	1 560	967*

Tabell: oversikt over antall rapporter av fremmede karplanter og bartrær i kategori SE, HI, PH, LO og NK i artsobservasjoner.no Oppdaterte tall for hele året i perioden 2011 -2015 er også tatt med, men er ikke helt sammenlignbare fordi en del storkartleggere legger inn sine data samlet på slutten av året. (* antall funn registrert per 6.11.2017)

Oversikt over aktiviteter i 2016 og 2017:

2016:

- Kartlegging av grønnor, Strand kommune, Rogaland.
- Kartlegging og belegg av lutzgran i Vesterålen, Nordland.
- Kartlegging og belegg av lutzgran og sitkagran i Salten, Nordland.
- Kartlegging av lutzgran, Møre og Romsdal.
- Kartlegging av sibirlerk på Hjerkin, Oppland.
- Kartlegging av fremmede bartrær i Bymarka i Trondheim, Trøndelag.
- Kartlegging av dagfiol og sitkagran i Sør-Trøndelag.
- Kartlegging av fremmede arter på Bulandet, Sogn og Fjordane.
- Høsteskursjon med kartlegging i Nord-Norge.
- Kartlegging av fremmede arter i Østfold.
- Kartlegging av fremmede arter og dugnad i Larvi, Vestfold.
- Kartlegging av fremmede arter i Bærum, Akershus.
- Kanadagullris- dugnad på Lilløyplassen, Akershus.
- Kurs i artsbestemmelse av fremmede bartrær, Botanisk hage, Oslo.
- DNA- undersøkelser av sitkagran/lutzgran, i samarbeid med NTNU, Vitenskapsmuseet.
- Pøbelplantekonkurranse

2017:

- Medio juli: To kartleggingsturer i Finnmark, som også har hatt fokus på fremmede arter (BBF og Haugsrud/Evje).
- Sommeren 2017: Flere turer for kartlegging og fjerning av fremmede arter, utført både av Larvik Botaniske Forening og Østfold Botaniske Forening.
- 19.4: Kartlegging av sitkagran, Sunnhordland Botaniske Forening
- 8.-11. juni: Botanikkdagene i Sunnhordland hadde også fokus på sitkagran med foredrag og feltarbeid.
- Kartlegging av fremmede mosearter, Agder Botaniske Forening
- Kartlegging av grønnor, Strand kommune, Rogaland, fortsettelse av prosjektet
- Fjerning av kanadagullris, Lilløyplassen, Fornebu, Akershus.
- Kartlegging av fremmede arter, inklusiv rødhyll, i Møre og Romsdal og Trøndelag v/Øystein Folden

Skjøtsel, kulturlandskap og slåttekurs

For å sette fokus på artsrikdommen i slåttemarker og kulturlandskap og bidra til å stanse tapet av arter knyttet til artsrike blomstereenger og gamle kulturlandskap har det blitt satt i gang flere slåttekurs og slåttedager i løpet av 2016 og 2017. Kursene har vært et viktig bidrag til å bygge opp kompetansen om slått i foreningen og det har blitt lagt ut informasjon om slått på våre facebooksider. I 2016 ble det for første gang arrangert et slåttekurs i Nordmarka i Oslo, i tillegg til slåttekurs på Lønnås og slåttedag på Ola Narr i Oslo. Det var stor interesse rundt kursene, med mange engasjerte deltakere, god stemning og inspirerende kursholdere. Dette tyder på at det er en stor interesse for slått og at folk ønsker å lære mer om biologisk mangfold og kulturhistorie. Både Buskerud Botaniske Forening og Østlandsavdelingen har i 2016 og 2017 drevet aktiv skjøtsel på flere lokaliteter av myrflangre, dragehode, hvitmure og slåttemarker, og Telemark Botaniske Forening satt i gang slåttekurs på Evju Bygdetun i midt Telemark i 2017.

Her er oversikt over noen av slåtteaktivitetene i 2016-2017:

6-7 august 2016 Slåttekurs i Nordmarka, 25 deltagere

17.august 2017: Drop-in slått på Ola Narr, sentralt beliggende eng i Oslo, 20 deltagere

2. – 3. september 2017: Slåttekurs for studenter på Lønnås i Sørkedalen, 15 deltagere, + 4 kursholdere
6.-7 august 2017: Slåttekurs i Nordmarka, 15 deltagere
30. august 2017: Slått på Ola Narr, Oslo sentrum, 5 deltagere
12. september 2017: Slåttekveld med NATUR videregående, 6 deltagere

Politikk

Media og sosiale media

I løpet av 2016 og 2017 har vi hatt flere artikler i aviser om utfordringene med fremmede arter, om villblomstenes dag og om viktigheten av blomsterenger. Vårt hovedfokus har imidlertid vært å profilere NBF i sosiale media. Norsk Botanisk Forening sine facebooksider har vært vår hovedkanal til å formidle blomsterglede og botanisk kunnskap i sosiale media. I 2016 satte Geir Arne Evje i gang «Ukens villblomst» som er en ukentlig post med flotte bilder og tekst om en ny villblomst hver mandag. Disse postene har vist seg å være svært populære med en rekkevidde på 1000 og 2000 visninger per post, og bidratt til at antallet likes på NBF sine facebooksider har økt mye i denne toårsperioden. I løpet av 2016 økte antall likes på Facebook med 613, fra 1164 likes 1. januar 2016, til 1823 likes 1. januar 2017. Ved slutten av 2017 telte Facebook- siden 1777 følgere. Det har i tillegg blitt delt informasjon om fremmede arter, nasjonale arrangementer som Villblomstenes dag, pøbelgrandugnad, og kartleggingskonkurranse.

2017 desidert mest populære post kom den 21. mars, og handlet om Årets skogdag. På denne fikk vi 107 likes og hele 58 delinger, noe som resulterte i 11 238 visninger totalt. Andre populære poster var om avfallsbehandling av svartelistede planter 20. juni (4300 visninger), om May Berthelsen og villblomstenes dag 17. juni (6400 visninger), om viktigheten av slåttemarka 6. juni (4400 visninger) og om foreningens første pøbelgrandugnad i kystlynghei 4. april (6200 visninger).

Årets villblomst 2016 og 2017

Hensikten med å kåre Årets Villblomst er å skape blomsterinteresse og interesse for Norsk Botanisk Forening. Kriterier for utvelgelsen av årets art har vært:

- Planten skal finnes i hele Norge
- Den skal være interessant å kartlegge
- En «karismatisk» plante som kan bidra til å vekke nysgjerrighet og interesse for naturen
- Og det er flott om man kan koble historier og legender til den, eller gamle navn.

Jåblom ble kåret til «Årets villblomst 2016», etter en avstemning på epost.

Linnea ble kåret til «Årets villblomst 2017» etter først en nominasjonsprosess og en avstemning på både mail og [facebook](#). Det ble skrevet artikkel om årets villblomst i Blyttia både i 2016 og 2017, i tillegg ble det lagt ut informasjon på facebooksidene. Det ble ikke utarbeidet eget informasjonsmateriell i form av brosjyrer eller lignende for årets villblomst.

Sabima

NBF har hatt et godt samarbeid med vår paraplyorganisasjon Sabima. Sabima har orientert oss om viktige nasjonale saker, og vi har blitt med på noen viktige høringsuttalelser, som blant annet høringen av den nye Fremmedartslista. I 2016 feiret Sabima 20 års jubileum, og NBF bidro aktivt i feiringen, i tillegg til at vi stilte opp på stand under Biomangfolddagen. I 2017 sendte vi innspill til

Sabima sin nye strategi, der vi understreket at vi ønsker at Sabima jobber aktivt for å styrke de biologiske foreningene og synliggjøre foreningene på kartleggingsarrangement og kampanjer.

Torbjørn Høitomt ble valgt inn som styremedlem i Sabima i 2015 og har vært vår representant i perioden 2016-2017, i tillegg har representanter fra NBF-styret vært med på noen av Sabima sine styremøter. Honorata Gajda ble valgt som styreleder for styringsgruppa for kartleggingsmidler i 2017 med Kristin Bjartnes som vara. Målet for styringsgruppa er å fordele kartleggingsmidler mellom de biologiske foreningene som er med i Sabima. Det ble skrevet en ny samarbeidsavtale med Sabima for perioden 2017 – 2019.

NBF har jobbet aktivt i 2017 for å styrke botanikkens posisjon i kartleggingsarbeidet. Det har vært et mål å bygge opp det frivillige kartleggingsmiljøet og artskunnskapen innen botanikk i hele landet, i tillegg til å ta en større rolle for kvalitetsikring av data som legges inn i artsobservasjoner, såkalt validering. NBF-styret har diskutert hvorvidt NBF selv skal ta over større deler av kartleggingsarbeidet gjennom en egen stilling eller hvorvidt Sabima skal fortsette å koordinere dette arbeidet. Hovedmålet med at NBF tar over koordineringen for vårt eget kartleggingsarbeid, er å kunne styrke Norsk Botanisk Forening sitt kartleggingsmiljø og jobbe systematisk med både kartlegging og validering. Med egne ressurser vil vi kunne jobbe målrettet med å hjelpe til å sette i gang årlige kartleggingsaktiviteter i hver grunnorganisasjon, og styrke kompetansen i det frivillige miljøet ved å organisere og tilby faglige kurs og samlinger om vegetasjonskartlegging, vanskelige artsgrupper, artsobservasjoner og validering. På den måten vil vi kunne styrke det frivillige kartleggingsmiljøet i NBF og skape et validatornettverk.

Organisasjonsutvikling – En sterk og aktiv organisasjon

Medlemsverving og markedsføring

Hovedmålet for 2016-2017 har vært å styrke Norsk Botanisk Forening som et knutepunkt for alle med botanisk interesse, både amatør- og fagbotanikere. Vi hadde som mål å øke medlemstallet med 150 nye medlemmer i denne toårsperioden og øke antall studentmedlemmer. Vi har i denne toårsperioden fått rekordmange nye medlemmer og medlemstallet har økt med hele 396 nye medlemmer i denne toårsperioden.

Medlemstallet har økt med 396 nye medlemmer hvorav 196 nye studentmedlemmer.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
medlemmer	1413	1407	1542	1558	1763	1954
studentmedlemmer	16	18	51	73	143	269

For å verve nye studentmedlemmer har alle nye studentmedlemmer fått håndlupe og Blyttia i velkomstgave når de melder seg inn i foreningen. Antall studentmedlemmer har økt betydelig i 2016 og 2017. Lupe som vervepremie har vært en viktig faktor, i tillegg til et aktivt arbeid mot universitetsmiljøene gjennom Ung Botaniker prosjektet. For å øke synligheten av våre turledere har det blitt produsert vester med Norsk Botanisk Forening sin logo på. Disse har blitt sendt til alle grunnorganisasjoner og fordelt mellom turlederne. Det har ikke blitt utviklet nytt vervemateriell i denne toårsperioden, dette er noe som bør prioriteres i neste toårsperiode.

Grunnleggende opplæring i botanikk

NBF har satt i gang arbeidet med utvikling av kurstilbud for nye innen botanikken.

Brita Stedje arbeider nå med oppdatering av sitt hefte «Høyere planters systematikk» som vil bli lagt ut på nett når det er ferdigstilt. I tillegg har det blitt utviklet kursmaterieell innen grunnleggende botanikk som har blitt brukt på turlederkursene i 2017.

Økt rekruttering av studenter og unge – Ung Botaniker

For å rekruttere flere studentmedlemmer og spre interessen for botanikk og arts kunnskap blant unge, ble prosjektet Ung Botaniker satt i gang i 2017. Målet med prosjektet har vært å gi unge kunnskap og selvillit til å kunne arrangere turer og aktiviteter for andre unge, «av unge for unge». En sentral del av prosjektet har derfor vært å organisere turlederkurs for unge, der deltagere har fått opplæring i grunnleggende botanikk, presentasjonsteknikk og turledelse. Det ble i 2017 organisert to turlederkurs, et på Norges Miljø- og Biovitenskapelige Universitet (NMBU) i Ås og et ved NTNU i Trondheim. Prosjektet har hatt stor suksess, der studentmedlemmer har egenhendig organisert 23 turer og kurs i 2017 for andre studenter over hele landet. Alt fra lavterskel nybegynnerturer til nærmeste skogholt med innføring i grunnleggende botanikk til helgeekspedisjoner med isbjørnvakt på Svalbard. Det har i tillegg blitt opprettet en egen støtteordning «Ung Botaniker Pass», som har som mål å dekke reisekostnader for studenter. Målet med ordningen har vært å få flere studenter med på aktiviteter organisert av grunnorganisasjonene. Det har blitt opprettet en egen facebookgruppe «Ung Botaniker» som har vært brukt til å rekruttere flere studenter og spre interessen for botanikk blant unge.

Det har blitt opprettet flere lokale studentgrupper under grunnorganisasjonene i tilknytning til studentmiljøene på Ås, Oslo i Tromsø og i Sogndal. Studentgruppen Sogndal Ung Botaniker under Vestlandsavdelingen har blant annet organisert flere turer og kurs, samt startet opp et storskale prosjekt mot fremmede arter. Prosjektet har bidratt til at det har blitt arrangert flere turer i «distriktene». Prosjektet Ung Botaniker har blitt en kjempesuksess og har bidratt til å øke både nasjonal arts kunnskapen og naturglede blant unge.

Hovedstyret og grunnorganisasjonene

Det ble holdt seks hovedstyremøter i 2016 og fem hovedstyremøter i 2017. Til sammen er ca. 100 saker blitt diskutert og behandlet. Referat fra styremøtene har blitt sendt til grunnorganisasjonene i tillegg til løpende informasjon om bemannings situasjon og aktivitetsmidler. I løpet av 2017 har NBF-styret satt i gang en diskusjon om forenkling av NBF sitt kontingentsystem, som per i dag består av over 49 forskjellige kontingentkategorier. Styreleder har sendt brev til alle grunnorganisasjoner om kontingentstrukturen for å få satt i gang en bred diskusjon. Grunnorganisasjonene har blitt oppfordret til å invitere hovedstyret til årsmøter og arrangementer, og hovedstyremedlemmer har fått dekket reisekostnader.

Blyttia

Blyttia har blitt gitt ut med fire nummer i 2016 og 2017, med 272 sider per årgang. Redaktør har vært Jan Wesenberg, i 40 % stilling. Redaksjonen består i tillegg av Klaus Høiland, Mats G Nettelbladt, Leif Galten og Kristin Vigander.

For å styrke Blyttia som et attraktivt tidsskrift med bred appell, ble det i 2017 publisert flere artikler med skoleringsstoff og grunnleggende botanikk i Blyttia. Det planlegges å publisere slike lettfattelige artikler i hvert nummer framover.

I 2016 måtte Norsk Botanisk Forening tømme det historiske Blyttia lageret på grunn av flytting av Naturhistorisk Museum i Oslo sitt fjernlager. Det ble satt i gang en stor ryddeaksjon, der store mengder gamle Blyttia ble kastet og sortert. 25 eksemplarer av hvert nummer gjennom tidene, er nå

sortert ut og befinner seg på det nye fjernarkivet til Naturhistorisk Museum. Alle Blyttia er i tillegg tilgjengelig digitalt på nett: <http://nhm2.uio.no/botanisk/nbf/blyttia/>

Botanikkdager i Sunnhordland 8. – 11. juni 2017

Botanikkdagene ble arrangert av Sunnhordland Botaniske Forening, og ble avholdt på Stord, med besøk på 8 lokaliteter i nærområdene. Det var 40 deltagere fra hele landet, og et meget vellykket arrangement som bidro til å styrke kontakt mellom grunnorganisasjonene.

En sterkere organisasjon

Turlederkurs

I februar 2017 ble det organisert turlederkurs i Lillehammer, som erstatning for organisasjonsseminar. Kurset ble arrangert av May Berthelsen og Torbjørn Høitomt med støtte fra Villblomstenes dag midlene. Turlederkurset gikk over en helg og var en stor suksess. Målet med kurset var å styrke organisasjonen og få flere aktive turledere, i tillegg til å knytte kontakter og bånd på tvers av grunnorganisasjonene. Det ble utarbeidet en turlederfolder, med tips til organisering av turer og turledelse. Denne har blitt brukt på turlederkurset og vil bli lagt ut på nettsidene.

Landsmøte 2016

Det ble arrangert Landsmøte på Buskerud folkehøgskole 28–29.05.2016, med delegater fra nesten alle grunnorganisasjoner. Målet med Landsmøtet var å legge til rette for en bred diskusjon om hva foreningen skal jobbe med framover. Det ble derfor satt i gang workshop der alle kom med innspill til arbeidsplanen og de viktigste satsingsområdene til NBF. Landsmøtet bestemte at NBFs tre hovedsatsingsområder i perioden 2016-2017 skal være som følger:

1. Se Norges blomsterdal – øke kunnskapen og interessen for norsk flora
2. Flere yngre og aktive medlemmer
3. Jobbe for bevaring av naturtyper og planter.

Saker som ble behandlet

1. To årsmelding fra hovedstyrets arbeid siste landsmøteperiode.
2. Revidert regnskap for hovedstyret pr. 31. desember foregående to år.
3. Fastsettelse av kontingent gjeldende fra året etter landsmøtet.
4. Hovedstyrets forslag til budsjett og arbeidsplan for inneværende påbegynte toårsperiode.
5. Valg
6. Lovsaker: Forslag til endring av konstituering av valgkomiteen
7. Innkomne saker (ingen innkomne saker)
8. Forslag til hvor neste landsmøte og Botanikkdager skal legges

Nordisk møte

Nordiskmøte arrangeres hvert år mellom de botaniske foreningene i Skandinavia. Der de botaniske foreningene i Danmark, Sverige og Norge deltar, i tillegg deltar ofte representanter fra botanikkmiljøet på Island og Finland. Det Nordiske samarbeidet er verdifullt for å dele erfaringer og tips om aktuelle aktiviteter og kampanjer innen botanikkområdet, som for eksempel Villblomstenes dag som er et felles nordisk arrangement, florkartlegging, medlemsblad, og floravokteri.

I 2016 ble Nordiskmøte arrangert av Dansk Botanisk Forening den 19. august i København. Det var 2 deltagere fra Danmark, to fra Sverige og fire fra Norge. I 2017 ble Nordiskmøte arrangert av NBF ved styremedlem Kristin Vigander den 17. – 20. august på Lillehammer. Det var 2 deltagere fra Sverige, 4 deltagere fra Danmark, 1 deltager fra Finland og 3 deltagere fra Norge. Flere fra styret i Innlandet Botaniske Forening deltok også på ekskursionen den helgen. Møtet fikk økonomisk støtte fra Clara Lachmanns Stiftelsen.

Barn og flerkulturelle

I 2016 og 2017 arrangerte NBF for første gang turer med mål om å få med personer med innvandrerbakgrunn ut i naturen. Det ble arrangert 10 turer med til sammen 100 deltagere fordelt på fylkene Sunnhordland, Østfold, Oslo, Buskerud, Trøndelag, i tillegg til pilotprosjekt i Telemark. Pilotprosjektet i Telemark ble arrangert i samarbeid med flyktningtjenesta i Hjartdal og fokuserte på å få med barn fra asylmottak ut i naturen og lære de om de vanligste plantene. Vi lyktes gjennom prosjektet å få med flere personer med innvandrer-bakgrunn med ut på tur, og spre kunnskap om ville planter, trær og om spiselige bær og vekster. For deltakernes del, tror vi at prosjektet har bidratt til å vekke en ny interesse og nysgjerrighet for det som vokser og gror rundt oss, og at det dermed har senket terskelen for å komme seg ut i naturen for personer med innvandrerbakgrunn.

Barnebrosjyre

I 2017 ble det utarbeidet en barnebrosjyre «Barnas blomster» med bilder av de vanligste plantene på våren, sommeren og høsten. Målet med brosjyren er å inspirere barn til å lære mer om det som vokser i naturen. Brosjyren ble trykket opp i et begrenset opplagg og delt ut på et antall turer i hovedstadsområdet. Line Hørlyk og May Berthelsen har stått for utarbeidelsen av brosjyren.

Nettsider

NBF sine eldre nettsider var bygget på en gammel versjon av et program som heter Joomla. Dessverre ble de utsatt for et hissig virusangrep, slik at nettsidene var nede hele 2017. Kalender og påmeldingskjema som er de to viktigste elementene på nettsidene våre, har heldigvis fungert hele denne perioden. I perioden som nettsidene har vært nede har facebooksidene til Norsk Botanisk Forening fungert som vår kanal utad for å spre informasjon om kampanjer og aktiviteter. Disse har vært jevnlig oppdatert.

Arbeidet med ny nettside, som er laget i Wordpress, et moderne og enkelt CMS-system, ble påbegynt i desember 2016. Grunnet sykdom og begrenset med ressurser, har dette tatt altfor lang tid å få på plass, til frustrasjon for alle, både i grunnorganisasjonene og NBF sentralt.

Fokus har vært på kalender og påmeldingsrutiner for Villblomstenes dag slik at dette skulle være det første som ble ferdigstilt. Ønsket er at det skal bli mulig å legge inn bilder og at alle arrangementer vil være synlig på et kart. Alle grunnorganisasjoner skulle fått tilbud om felles plattform for utvikling av egne nettsider.

Dette ble dessverre ikke ferdigstilt i 2017. Nye nettsider har kommet på plass i 2018 og grunnorganisasjonene vil få tilbud om egne nettsider på fellesplattform.

Villblomstenes dag

Villblomstenes dag er vårt største enkeltstående arrangement, med villblomstturer i hele landet. Villblomstenes dag fungerer som en flott feiring av alle våre villblomster og bidrar til å få flere til å oppdage gledene ved å være ute i naturen. Arrangementet bidrar også til at flere får øynene opp for de ulike artene som vokser rundt oss. På sikt tror vi at Villblomstenes dag gir bedre kunnskap om naturen og øker antall dager Ola Nordmann tilbringer utendørs.

Da arrangementet gikk av stabelen 19. juni i 2016, ble det arrangert 59 turer landet over, med rundt 1350 deltagere. I 2017 ble Villblomstenes dag arrangert søndag 18. juni, med 66 turer og ca. 1000 deltagere. 12 av våre grunnorganisasjoner har markert Villblomstenes dag med et godt og variert tilbud med blomsterturer i sitt nærmiljø. Flere av de lokale turene ble arrangert i samarbeid med andre organisasjoner, som for eksempel Den Norske Turistforening og Naturvernforbundet. Det ble trykket opp plakater og brosjyrer som ble sendt alle turledere i forkant av Villblomstenes dag. Dagen ble markedsført via NBF sine Facebook-sider, hjemmeside, instagram og mail til alle medlemmer, i

tillegg til pressemelding og annonser i lokalaviser. May Berthelsen fungerte som Villblomstenes dag koordinator i 2016 og 2017.

Turlederne ble oppfordret til å legge funn inn i Artsobservasjoner. Det ble lagt inn 2935 funn av karplanter på Villblomstenes dag i 2016 og 3902 i 2017. Flere av funnene er lagt inn i forbindelse med turer på Villblomstenes dag.

Kursvirksomhet og studiearbeid

Turlederkurs og innføringskurs

For å styrke organisasjonen og få flere til å føle seg komfortable med å lede botanikkturer, ble det arrangert til sammen tre turlederkurs i 2017 med til sammen 95 deltagere. Kursene har vært svært populære, og alle tre ble fullbooket med venteliste.

- Turlederkurs i Lillehammer (3-5 februar 2017) ble gjennomført i samarbeid med Innlandet Botansike Forening, med støtte fra Villblomstenes dag prosjektet (20 deltagere).
- Turlederkurs for studenter på Ås (3-4 juni 2017) ble gjennomført i samarbeid med Østlandsavdelingen, med støtte fra Ung Botaniker prosjektet (30 deltagere).
- Turlederkurs for studenter i Trondheim (17-18 november 2017) ble gjennomført i samarbeid med Trøndelagsavdelingen, med støtte fra Ung Botaniker prosjektet (45 deltagere).

Mange av grunnorganisasjonene arrangerte innføringskurs i hele landet i både 2016 og 2017. Ung Botaniker prosjektet har bidratt til at det har blitt arrangert nybegynnerkurs for studenter i tilknytning til flere studiesteder.

Studiearbeid

NBF sentralt, ved May Berthelsen, har gjort en stor jobb med å motivere og informere grunnorganisasjonene om studiearbeid, muligheter for støtte til kurs fra Studieforbundet natur og miljø og utarbeidelse av kursplaner. Dette har resultert i at antallet registrerte kurs hos Studieforbundet har økt betraktelig i denne toårsperioden.

Oversikt over kurstøtte fra Studieforbundet natur og miljø:

2016

Avholdte kurs: 24

Antall deltagere: 178

Økonomiske tilskudd til grunnorganisasjonene: 36 450

2017:

Avholdte kurs: 28

Antall deltagere: 290

Økonomiske tilskudd til grunnorganisasjonene: 54 854

Det har i tillegg blitt satt i gang mye god kursvirksomhet i grunnorganisasjonene, og vi har sett en økning i blant annet i kurs i moser, gras, starr, kryptogamer, bartrær, nybegynnerkurs m.m. Kursene har vært svært populære og vært et viktig tilbud for foreningens medlemmer.